

gennem Aarene har taget Sigte paa; og det, jeg ønsker, er kun, at Lovens Bestemmelser moderniseres, saa at de passer til den nye Tid. Særlig er der sket en stor Forandring i Forholdene fra 1914 til 1919, saa alene den Omvæltning, der er sket i dette Tidsrum, vil være tilstrækkelig Grund til, at vi ser lidt nærmere paa Loven og paa, hvorledes den har virket.

Som sagt, jeg skal ikke komme ind paa Enkeltheder, og vi ønsker heller ikke at stille Ændringsforslag, men vi ønsker at gøre disse Henstillinger til den højtærede Finansminister, idet vi mener, at der kunde være Grund til at tage lidt Hensyn til dem.

Den højtærede Minister mener, at hvis Fællesorganisationen for almennyttige Bopligsskaber skulde behandle disse Andragender, vilde det sinke Lovens Administration. Det tror jeg ikke, thi denne Fællesorganisation vil sikkert hurtigt faa saa stor Erfaring paa dette Omraade, at der ikke vil ske nogen Forsinkelse, og det vil dog være en Betyggelse for Finansministeren, at Andragenderne behandles af Fællesorganisationen foruden af Finansministeriets Tilsyn, som jeg for øvrigt kunde ønske skulde være lidt mere effektivt, end det er, idet det kun er et teknisk Tilsyn, som hverken undersøger de finansielle eller andre Forhold ved de paagældende Foreninger, og de har dog ogsaa nogen Interesse.

Maa jeg sige til de to ærede Medlemmer, som argumenterede imod mig ud fra det Synspunkt, at man vilde nægte nye Foreninger Tilskud, at det er ingeniunde Tilfældet. Det, det kommer an paa, er, at kun de Foreninger faar Tilskud, som er byggede paa et sundt Grundlag ligesom de gamle. Det sunde Grundlag, der skal bygges paa, er noget, som den nye Tid ogsaa har ført med sig, nemlig Andelsbevægelsen, som man hidtil mere har kendt paa Landet end i Byerne, men som man nu ogsaa er ved at gaa over til i Byerne; Andelssystemet, der gaar ud paa, at ingen Enkeltmand faar Udbyttet, men at alle faar det, som tilkommer dem, er et sundt og fornuftigt Grundlag, som en Række Byggeforeninger Tid efter anden dannes paa, og saa længe der er nok af den Slags Foreninger, synes jeg, at disse bør gaa forud for dem, der bygger med en Fremtidsspekulation for Øje. Og et Spekulationsmoment vil altid være til Stede, hvor der er en eller flere Lejligheder til Udlejning, eller hvor man har Ret til en Gang i Tiden at sælge sit Hus

og indkassere den Gevinst, som derved fremkommer. Vil man gennemgaa Byggeforeningerne fra 1886, da de første Laan blev givet, vil man sikkert ogsaa finde, at der har været meningsløse Fortjenester, som er fremkommet i Kraft af Statens Støtte, hvorved de paagældende egentlig ingen Adkomst har haft til at indkassere Gevinsten. Det, jeg særlig har peget paa, er, at der i Øjeblikket i Ly af Statstilskuddet vokser en hel Række Spekulationselskaber op, som ogsaa vil kunne faa Gavn af denne Lov, forsaavidt de faar Tilskud. Det er mod at støtte disse Foreninger, jeg har raabt et Varsko, og naar den anden Lov formentlig snart kommer til Revision, vil vi maaske faa Lejlighed til lidt nærmere at uddybe dette Spørgsmaal.

H. P. Hansen (Randers Amts 1ste Valgkreds): I Anledning af den højtærede Finansministers Udtalelse om, at han ikke tror, at der i nogen væsentlig Grad spekuleres med de Ejendomme, til hvilke der gives Laan efter denne Lov og de med den analoge Love, vil jeg sige, at den højtærede Finansminister maaske kan have nogen Ret til at tro det, men det ligger vel i, at baade den højtærede Finansminister og min Meningsfælle, som nu talte (J. Chr. Jensen), og jeg bedømmer Forholdene ud fra det Kendskab, vi har, og det er maaske ikke tilstrækkelig dybtgaaende. Det er fuldstændig rigtigt, hvad min ærede Meningsfælle udtalte, at der drives Spekulation med disse Huse, og hvis Kommunerne ikke i den senere Tid i visse Tilfælde havde taget et Forbehold, vilde man vistnok have set, at den sidste Lov, der er analog med denne, vilde have givet Anledning til en meget betydelig Spekulation. Naar jeg siger: Hvis Kommunerne ikke havde taget Haand i Hanke dermed, mener jeg dermed, at Kommunerne ogsaa har givet Tilskud til disse Huse, samtidig med at Husene har faaet Laan her efter Loven om Laan til Byggeforeninger, og i de Bestemmelser, der er indsatte for disse Tilskud til Kommunerne, har man her og der — jeg kender nogle saadanne Tilfælde — indsat en Bestemmelse om, at hvis Ejeren inden 10 Aars Forløb afhænder sin Ejendom, skal han tilbagebetale det Tilskud, der er givet af Kommunen, og det holder naturligvis noget paa dem. Men for øvrigt vil jeg sige, at min ærede Meningsfælle, som talte før, har Ret, naar han taler om Spekulation. Jeg er kendt med et Forhold, hvor det drejer sig